

Intervenció sobre els agressors de Violència de Gènere: tancats o en la comunitat?

Avaluació de política pública

2 de març de 2022

Programa

- 9.00 h: Inauguració: **Lourdes Ciuró i Buldó**, consellera de Justícia, i **Laura Martínez Portell**, directora del CEJFE.
- 9.15 h: **Bloc 1. Marc teòric:**
- *Com aborda Europa la intervenció amb agressors de gènere?* **Berta Vall Castelló**, professora psicologia URLL Blanquerna i membre de la xarxa European Network for Work with Perpetrators (WWP)
- 9.50 h: **Bloc 2. Presentació recerques:**
- *Avaluació de l'eficàcia terapèutica dels nous programes d'intervenció en violència de gènere*, per part d'una de les seves autores, **Marian Martínez Garcia**, psicòloga de la Unitat de Programes d'Intervenció Especialitzada, Subdirecció General de Programes de Rehabilitació i Sanitat.
- *Realitat virtual immersiva: disseny de nous entorns virtuals per treballar la empatia amb homes condemnats per delictes de violència masculista*, per part d'un dels seus autors, **Nicolás Barnés Méndez**, psicòleg de la Unitat de Programes d'Intervenció Especialitzada, Subdirecció General de Programes de Rehabilitació i Sanitat.
- 10.40 h: Preguntes i debat (primera part).
- 11.00 h: Pausa
- 11.15 h: *Evidències derivades de les recerques del CEJFE sobre violència de gènere.* **Manel Capdevila Capdevila**, responsable de la Unitat d'Investigació en Execució Penal del CEJFE.

11.30 h: Bloc 3. La pràctica en medi obert

- *Guia d'intervenció en violència masclista a la Comunitat.* **Rosa Ma Martínez Casado**, cap de Servei de Medi Obert i Serveis Socials de la Subdirecció General de Programes de Rehabilitació i Sanitat.
- *Com es treballa en medi obert (persones que compleixen la resta de la condemna en 3r grau).* **Inés Lovelle Iglesias**, psicòloga experta en intervenció amb agressors en violència de gènere. Fundació IRES.
- *Com es treballa en mesures penals alternatives (programes formatius de violència de gènere).* **Alexandra Vilardell Aparicio**, psicòloga i formadora programes formatius de violències. Cooperativa SUARA.

12.10 h: Bloc 4. La perspectiva de la víctima

- *Atenció a la víctima i les seves necessitats.* **Lídia Serratusell Salvadó**, cap de l'Àrea de Reparació i Atenció a la Víctima de la Subdirecció General de Reparació i Execució Penal a la Comunitat.
- *Protecció i treball policial amb la víctima.* **Andrea Garcia González**, cap de la Unitat Central d'Atenció i Seguiment a Víctimes del cos de Mossos d'Esquadra.

12.40 h: Bloc 5. Taula rodona: I què fem tots per millorar?

Debat entre tots els participants en la jornada al voltant dels punts forts i punts febles del tractament actual dels agressors de gènere en medi institucional i en medi comunitari, la seva coordinació per evitar noves revictimitzacions i el paper que han de jugar els diferents agents i interlocutors de la comunitat per evitar nous delictes. S'inclouran en el debat les preguntes que el públic hagi formulat via xat.

13.30 h: Finalització de la jornada.

Moderador: **Manel Capdevila Capdevila**, Unitat d'Investigació en Execució Penal del CEJFE.

Presentació

Aquesta jornada està plantejada com un espai de reflexió respecte la intervenció actual que es duu a terme des de l'execució penal en el Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya per millorar el treball i la intervenció amb les persones condemnades per delictes de violència masclista, des de tots els àmbits possibles que ens ofereix l'actual marc legislatiu: en mesures a la comunitat i en mesures privatives de llibertat. I dins d'aquestes, les que desenvolupen els programes d'intervenció en medi institucional tancat i els que ho fan en medi obert i comunitari. Alhora, també es vol donar a conèixer i interpellar el treball que es fa amb les persones víctimes d'aquests delictes i les dificultats que implica combinar la protecció a la víctima amb la necessitat de reinserir socialment a l'agressor.

Per fer-ho, es vol donar un enfoc pràctic multidisciplinar i multiagència en la que cadascuna de les ponents intervinents expliquin les fortaleses i debilitats del seu àmbit de treball. La jornada s'ha dissenyat en 5 blocs diferenciats al final de la qual es pretén que l'assistent tingui una idea generalista del moment actual de la intervenció en delictes de violència masclista.

Es vol conèixer quines són les orientacions i models de tractament que fan diferents països europeus pels diferents perfils d'agressors que atenen. Si en el treball amb aquests condemnats es prioritza la intervenció en medi tancat o en medi obert i si hi ha indicacions respecte quan és més recomanable i efectiu un o altre. Quines experiències d'èxit es coneixen? Com s'han d'avaluar els programes per saber si són eficients i eficaços i què es pot avaluar i amb quina metodologia? Com es complementa el tractament de l'agressor amb el suport i la protecció a la víctima? Quines són les recomanacions que més sovint apareixen en les propostes dels informes d'avaluació? Hi ha recomanacions europees al respecte? Què diuen?

A continuació es presentaran dues recerques fetes amb el finançament del CEJFE. La primera, encarregada a la Universitat de Barcelona, avalua en termes d'eficiència els resultats dels nous programes de tractament dels centres penitenciaris catalans, recentment modificats i actualitzats (2020). És el primer cop que s'avaluen de forma generalista i amb un disseny *quasiexperimental* amb grup estudi i grup control, amb la finalitat de conèixer l'eficàcia terapèutica dels programes i proposar els canvis oportuns en funció dels resultats i les propostes derivades de l'informe. La segona recerca, avalua la utilització de la realitat virtual com eina motivadora per treballar l'empatia de l'agressor cap a la víctima i a la vegada convèncer als agressors amb més risc de reincidència violenta de la conveniència de participació en aquests programes. S'ha fet una prova pilot als centres penitenciaris Mas d'Enric i Quatre Camins dels que ara es presenten els resultats.

Si bé la intervenció en medi institucional és una opció vàlida per treballar amb determinat tipus de subjectes i condemnes de molta gravetat, molts estudis científics tendeixen a coincidir que la intervenció comunitària presenta uns resultats més efectius i eficients per obtenir la desistència delictiva. Es recomana implementar el més ràpid que sigui possible aquest tipus d'intervenció comunitària en els perfils més *tous* i/o com una darrera etapa del compliment de la condemna en aquells perfils més *durs*. Sovint la tasca que es fa en aquesta matèria en medi obert és desconeguda i poc reconeguda: la jornada vol donar peu a conèixer i fer d'altaveu d'aquesta forma d'intervenir.

Ara bé, la perspectiva del tractament dels agressors seria incompleta si no s'aporta el punt de vista de la víctima i com viu el fet que al seu agressor se'l tracti de reinsertable socialment. O fins quin punt les necessitats de la víctima entren en conflicte amb les del tractament dels agressors. Finalment s'exposaran quines són les pautes i elements més bàsics que cal tenir sempre en compte per preservar al màxim la integritat de la víctima i l'absència de noves revictimitzacions, com a finalitat última de la intervenció: no més delictes.

Destinataris

Professionals del Departament de Justícia, especialment referents de l'atenció a la víctima; especialment treballadors de la SMPRAV i centres penitenciaris, altres professionals d'altres departaments, institucions o entitats que treballen en el camp de la violència de gènere i també qualsevol altra persona interessada.

Inscripcions i retransmissió

[Inscripció web](#). Data límit d'inscripció: 28 de febrer o fins que s'exhaureixin les places. Si el sistema us permet fer la inscripció, estareu automàticament admesos. L'assistència és gratuïta. Posteriorment, es lliurarà certificat d'assistència.

Retransmissió a través de l'aula virtual ZOOM. El dia abans de la jornada enviarem a les persones inscrites l'enllaç per poder seguir-la en directe.

Les recerques publicades pel CEJFE estan disponibles a:

<http://cejfe.gencat.cat/ca/recerca/catalog>